

Fem vil bli prest på Stortinget

Rebekka Joswig
rebekka.joswig@vl.no

Per Arne Dahls etterfølger er klar i midten av september.

To kvinner og tre menn har søkt på 20-prosentsstillingen som stortingsprest. Før sommeren sa Per Arne Dahl opp sin stilling etter sju år for å bli biskop i Tunsberg.

Disse har søkt, følge avisen Dagen:

■ Ragna Dahlen (57) fra Oslo. Rådgiver i utdanningsavdeling i Presteforeningen. Har etter- og videreutdanning i fagområder innenfor liturgikk, sjelesorg og spiritualitet.

■ Svein Bjarne Mangersnes (50) fra Asker. Sykehusprest på Hospice Lovisenberg i Oslo.

■ Kjersti Østland Midttun (34) fra Oslo. Prest i Oslo bispedømme.

■ Sjur Isaksen (50) fra Fjerdingsby. Konstituert praktikumsleder ved Menighetsfakultetet (MF). Har tidligere vært engasjert av Presteforeningen, Kirkerådet og Areopagos for å reise rundt og snakke om hvordan prester kan bevare vitaliteten og lidenskapen i tjenesten.

■ Siste kandidat er «unntatt offentligheten» av hensyn til stedet mannen jobber på.

– Jeg tror ikke det blir vanskelig å finne en god stortingsprest blant disse kandidatene, sier stortingets direktør, Ida Børresen, til avisen.

Sjelesorg. Ifølge Oslo-biskop Ole Christian Kvarme krever stillingen en prest som har erfaring med sjelesorg og veiledning.

– Tjenesten handler om å være nærværende i møte med mennesker i «det stille rom». Vi ser også etter en prest som er en god kommunikator og som kan formidle evangeliet og troen på Gud i våre liv, uttalte Kvarme til Vårt Land i forbindelse med Dahls avskjeds-samling før sommeren.

Alle vil ha prest. En ringerunde Vårt Land gjorde i vår viste at stortingsrepresentanter fra alle partier ønsker at Stortinget beholder ordningen med en prest selv om Per Arne Dahl slutter.

Intervjurunden vil begynne snart. Sortingsdirektør Børresen håper ansettelsen er klar i midten av september og at den nye presten skal være på plass fra oktober.

Rundt 800 menneske har sitt daglige virke på Stortinget. 169 av disse er folkevalgte. Stortingspresten er underlagt Oslo-biskopens tilsyn, men det er Stortinget som betaler lønnen.

Tyr til religion når b

Jan Arild Holbek

jan.arild.holbek@vl.no 22 310 439

Skolen har utviklet seg til en rituell arena ved dødsfall, men mange rektorer famler når avdøde tilhører en annen tro enn kristendommen.

Hvert år dør 100 norske elever i barneskolealder. For første gang er det gjennomført en undersøkelse av hva skolene gjør når en elev dør.

– Studien viser at denne utfordringen er ekstra stor når eleven har bakgrunn fra en annen religion enn kristendom. I slike tilfeller vet ikke skolen alltid hva den skal gjøre, sier Ida Marie Høeg til Vårt Land.

Hun er forsker knyttet til KIFO, Stiftelsen Kirkeforskning, og har sammen med diakoniprofessor Hans Stifoss-Hanssen og sosiologiprofessor Olaf Agedal undersøkt hvordan ni skoler markerte ti elevers dødsfall. Gjennom dybdeintervjuer har de kartlagt hva som gjøres i skolesammenheng når barn dør – i ulykker eller på grunn av sykdom.

Bruker tid. – *Hva skjer på norske skoler når en elev dør?*

– Vårt inntrykk er at de fleste er opptatt av å bruke tid og ressurser på å markere en elevs dødsfall. Skolene vil at det skal skje ved verdige handlinger som gir et godt bilde av avdøde, samtidig som markeringene kan virke sorgbearbeidende for elevene. Det er imidlertid store forskjeller fra skole til skole; ikke alle er like opptatt av å bruke mye tid på dette. Skolene har beredningsplaner, og der er det i varierende grad redegjort for hvordan skolen skal forholde seg rituell til dødsfall, svarer Høeg.

Forskerne har erfart at eldre skolelærere forteller at de har lite erfaring fra skolemarkeringer av barnedødsfall.

– Årsaken er nok at slikt ikke ble markert noe særlig for noen tiår siden, eventuelt bare i klassen.

Spontan sorg. Da kong Olav døde i 1991 var det store, offentlige sorgemarkeringer, også av spontan karakter. Det samme har skjedd i mange til-

BARN, DØD OG SORG

I en ny studie har religionsforsker Ida Marie Høeg, diakoniprofessor Hans Stifoss-Hanssen og sosiologiprofessor Olaf Agedal undersøkt hvordan ni skoler markerte ti elevers dødsfall.

Studien avdekker at skoler har en mangelfull beredskap når eleven tilhører en annen religion enn kristendom.

Ida Marie Høeg står sammen med Hans Stifoss-Hanssen og Olaf Agedal bak en ny undersøkelse om religion og ritualer når et skolebarn dør.

Foto: Lars O. Flydal

feller senere, aller mest etter 22. juli-massakren for tre år siden.

– *Har slike omfattende markeringer bidratt til at barns død også blir mer markert og fulgt opp i skolesammenheng?*

– Ja. Mye av den offentlige sorgen når prominente personer dør, har virket stimulerende på skolepersonell. Dette har gjort dem mer frimodige og selvsikre på hvordan markeringer i forbindelse med elevs død kan planlegges og gjennomføres. Den plassen brå død har fått i norsk kultur, med blomster, lys og markeringer utenfor avdødes hjem og på ulykkesstedet, har gitt skolen et rituell repertoar for å markere en elevs dødsfall, svarer Ida Marie Høeg.

I studien hun har ledet, hadde sju av de døde barna tilknytning til Den norske kirke, mens tre tilhørte muslimske, buddhistiske og hinduistiske menigheter.

Mer krevende. – Det er selvfølgelig mer krevende for skolene å finne ut hvordan død og sorg skal håndteres når en elev som tilhører en minoritetskultur, dør. Skolen kan da oppleve at de ikke har nok kunnskap om den religionen eleven tilhører. De vet ikke hvordan de skal opptre, hva slags skikker det er for å uttrykke sorg, og hvordan man forholder seg til død i avdødes religiøse tradisjon.

– *Likevel konkluderer dere i studien med at «religion utgjør en ressurs for å markere dødsfallet og sorgen».* Hvordan henger det sammen?

– Mange opplever at religion er en viktig ressurs for å forholde seg til dødsfallet og bearbeide sorgen. Død og sorg kan gi elever og lærere kunnskap om religionens rolle i et pluralistisk samfunn. Markeringer av

«Død og sorg kan gi elever og lærere kunnskap om religionens rolle i et pluralistisk samfunn»

Ida Marie Høeg, forsker

en medelevs dødsfall kan styrke elevenes kulturelle og religiøse kompetanse, svarer Høeg.

Andre skikker. «Det er særlig viktig at skolene gjør seg kjent med ulike religiøse tradisjoner og skikker, slik at skolen er et grunnlag for samhandling med familiene», skriver hun og medforfatter Hans Stifoss-Hanssen i siste utgave av Norsk Pedagogisk Tidsskrift.

– Når det kommer til død og sorg kan det være vanskelig å bestemme hvilke ritualer som er religiøse og hvilke som ikke er det, påpeker de to forskerne.

Alle de 33 rektorene, lærerne, prestene og helsesøstrene som ble intervjuet i deres studie sier at de ønsket å lage markeringer som alle elevene kunne delta i på tvers av religiøst og livssynsmessig ståsted.

Flere av skolene lot være å sette opp kors, selv om avdøde tilhørte Den norske kirke.

«Vi hadde hvit duk, hvitt lys, sanne ting. Hadde det vært for 40 år siden, så hadde det sikkert vært et kors der», sier en informant.

Lys, blomster, musikk Symbolene som går igjen, og som oppfattes som nøytrale, er hvit duk, hvite lys, foto av den avdøde, blomster, klassisk og populær musikk.

«Vi flagget på halv stang, spilte vakker musikk. Jeg fortalte litt om hva som hadde skjedd, så leste jeg et dikt. Og så hadde vi ett minutt stillhet, og det var helt stille», sier en rek-

Det ble flagget på halv stang på Kleppe skole på Jæren da en av elevene ble kjørt ned og drept i fjor vinter. Foto: Lars O. Flydal

– Det ville vært unaturlig å trekke inn presten

Trygve W. Jordheim
trygve.jordheim@vl.no 22 310 381

– Barn i krise trenger først og fremst kontakt med noen som står dem nær. Vi ville ikke ha inn noen utenfra.

Det sier Astrid E. Lunde, rektor ved Kleppe skule på Jæren. I fjor vinter ble en av elevene ved skolen kjørt ned og drept mens han var på rulleskitur.

Trinnvis. Ulykken skjedde i helgen, og da elevene kom tilbake på skolen mandag morgen, hadde skoleledelsen og kontaktlærer allerede konferert med guttens foreldre om hvordan dødsfallet skulle markeres på skolen.

Det ble informert om døds-

fallet trinnvis og avholdt trinnvise minnemarkeringer. Skolen har 400 elever fordelt på sju trinn. Sjuende trinn, som gutten tilhørte, hadde om lag 60 elever.

– Jeg opplever at det var rett av oss ikke å samle hele skolen. Når noen mister sin nærmeste

«Lystenning kan for noen være en religiøs handling, andr andre ikke. Det gir i hvert fall stillhet og tid for refleksjon»

Astrid E. Lunde,
rektor ved Kleppe skole

kamerat mens andre ikke vet hvem det er, kan det bli litt feil, sier Lunde.

Lystenning. Minnemarkeringsene ble ledet av lærere. Gutten som ble drept, tilhørte en aktiv, kristen familie, men det var aldri aktuelt for skolen å invitere presten til å lede minnemarkeringen.

– Det ville vært unaturlig. Det er lærerne som kjenner elevene sine best, sier Lunde.

Under minnemarkeringsene ble det tent lys og sunget kristne sanger.

– *Opplever du lystenning som en religiøs handling?*

– For noen kan det være det, for andre ikke. Det gir i hvert fall stillhet og tid for refleksjon, sier rektoren.

Skal lede Normisjon i utlandet

Dag Håkon Eriksen (41) er ansatt i et vikariat som ny internasjonal leder i Normisjon. Eriksen har tidligere arbeidet i Acta – barn og unge i Normisjon og som rådgiver i Kirkerådet.

Dag Håkon Eriksen.

Nå kommer han fra Etiopia der han sammen med sin kone har jobbet som rådgiver for Norsk Luthersk Misjons-samband. Eriksen har master i teologi og tilleggsutdannelse i arbeidspsykologi.

Arbeidet hans i Normisjon vil blant annet innebære strategisk tenkning og utvikling av det internasjonale arbeidet i organisasjonen. Normisjon har i dag arbeid i over ti land utenfor Norge, de fleste i Asia.

I et intervju med Normisjons informasjonsavdeling sier Eriksen blant annet at han vil arbeide for at Normisjon og barne- og ungdomsavdelingen Acta sammen skal utvikle samarbeidet med Den norske kirke. I dag har Normisjon misjonsavtaler med 187 menigheter rundt om i landet. **KPK**

ETT ÅR I MISJON

■ Tolv unge nordmenn skal gjøre såkalt ettåringstjeneste for Det Norske Misjonsselskap (NMS) i utlandet i skoleåret 2014/2015. To skal gjøre tjeneste i Paris, to skal gjøre tjeneste i Estland og to i England. Sammen med de to norske i England er det også fire unge fra Brasil og to unge fra Taiwan, melder NMS U på sin nettside. Utplasseringen og tjenesten skjer i samarbeid med lokale kirker. **KPK**

Ansgarskolen setter rekord i antall studenter når skoleåret begynner. Foto: Vårt Land/arkiv

REKORD FOR ANSGARSKOLEN

■ Ansgarskolen, som er en felles betegnelse for Ansgar Teologiske høgskole og Ansgar Bibelskole, vil kommende skoleår ha nærmere 400 studenter, mot knapt 300 sist skoleår. Av de 400 studentene vil høgskolen ha nærmere 300. Ansgarskolen, som ligger i Kristiansand, ble grunnlagt i 1913, og eies og drives av Misjonsforbundet. **KPK**